

Referat af 5. møde i etnisk biblioteksudvalg den 31. maj 2007

Referent: Ida Schrøder (IS)

Deltagere: Niels Dejgaard (ND), Hella Hostrup (HH), Dorrit Munk Jørgensen (DMJ), Ann Poulsen (AP), Karin Elkjær (KE), Lone Hedelund (LH), Eva Fahnøe Buch (EFB), Flemming Munch (FM) og Nicola Ravden (NR)

Dagsorden

1. Gennemgang af dagsorden
2. Generel status fra SBCI v/ FM
3. Evaluering af 23.01.07 konferencen og drøftelse af næste års konference v/ NR
4. Status og drøftelse vedr. SBCI – Klassiske services
 - a. Afsætning af abonnerede- og specialdepoter v/ EFB
 - b. Nationalt Indkøbsteam v/ IMS
 - c. Den korrigerede samling v/ EFB
 - d. Proces vedr. sprogvvalg 2008 v/ EFB
 - e. Plan for justering af abonnementskonceptet vedr. 2008 v/ EFB
5. Status og drøftelse vedr. SBCI – Videnscenter services
 - a. FINFO v/ NR
 - b. Lektiecafé v/ EFB
 - c. Studieture til Malmø og Toronto v/ IMS
 - d. Netværk v/ IMS
 - e. Præsentation af indkøbsstrategi v. 1 v/ EFB
 - f. Fælleskøb 2007 og 2008 v/ EFB
6. Eventuelt

0. Rundvisning i de nye lokaler

Mødet blev startet med en rundvisning i SBCIs nye lokaler. Der var enighed om, at SBCI har fået nogle smukke og funktionelle lokaler, som imødekommer SBCIs behov.

1. Gennemgang af dagsorden

Der var ingen tilføjelser til dagsorden.

2. Generel status fra SBCI v. FM

Flytningen er veloverstået, og alle services er oppe at køre igen. Grundet fornuftig planlægning og en stor indsats fra medarbejdernes side før flytningen, er der ingen nævneværdige efterslæb.

De nye abonnerede depoter er en succes. Hele SBCIs samling er forudbestilt, og der er lavet tidsplaner for, hvornår materialerne leveres. Abonnementsstrukturen sikrer mere effektive processer og giver en markant bedre samlingsudnyttelse end det tidligere koncept.

3. Evaluering af 23.01.07 konferencen og drøftelse af næste års konference v/ NR

Alle udvalgets medlemmer deltog på konferencen og var enige om, at det var en spændende dag, der fungerede rigtig godt. Dog blev der peget på, at tidsplanen var for stram, at det er vigtigt at få samlet op på den genererede viden, og at der i nogle tilfælde var tvivl om, hvorvidt konferencen var rettet mod biblioteker eller andre, der ikke kom fra bibliotekssektoren. Til næste års konference vil det blive overvejet, hvad der skal prioriteres, så der bliver mere plads til diskussion og videndeling. Det blev understreget, at der ikke var interesse for workshops, da de optager for meget tid i et dagsprogram. SBCI planlægger et workshopbaseret arrangement i september, hvor et af målene er at samle op og arbejde videre på de overvejelser, der blandt andet blev sat i gang på konferencen. I år vil arrangementet falde samtidig med åbningen af SBCI's nye lokaler. Kritikken vedrørende målgruppen for konferencen søges imødekommet ved at inddrage nogle af "stemmerne udefra" til planlægningen af næste års konference.

Datoen for næste års konference er sat til den 23. januar i Eigtveds Parkhus – ligesom i år og sidste år. Forslag til temaer, oplægsholdere, form modtages gerne inden 1. august, hvor SBCI går i gang med at fastlægge rammerne for dagen. Allerede nu står det dog klart, at konferencen får et fremadrettet fokus.

AP foreslog "partnerskaber" som tema. Alle er interesserede i at indgå i partnerskaber og samarbejder, og vil gerne lære mere om det. Samtidig vil det kunne fungere som en opfølgning på 2007 konferencen, hvor der flere gange blev opfordret til samarbejde og oprettelse af partnerskaber.

4. Status og drøftelse vedr. SBCI – Klassiske services

4a) Afsætning af abonnerede- og specialdepoter v/ EFB

Via opsøgende salg hos de største kunder og via telefonopkald til de resterende kunder har SBCI "solgt" depotabonnementer, der svarer nogenlunde til samlingens omfang. Således er der afsat 848 mix-depoter, der

svarer til SBCIs eksisterende samling, og der er bestilt 484 lyn-depoter, som der købes ind til i 2007. Der bliver fortsat bestilt et meget begrænset antal special-depoter, der ekspederes når det er muligt.

Selve implementeringen af depotordningen fungerer. Alle kunder har fået skemaer over, hvornår de modtager deres varer, og dette bliver fulgt. Tallene viser, at SBCI har en større aktivitet end tidligere, og at abonnementsordningerne skaber størst udnyttelse i sektoren.

Af bestillingsoversigten kan det ses, at ca. 70 % af efterspørgslen som ventet ligger på niveau 1 sprogene. Der blev spurgt ind til, hvorfor der var bestilt markant flere mix-depoter i forhold til lyn-depoter. Det hænger sammen med, at efterspørgslen på lyn-depoter begrænses af indkøbet (budgettet) af materialer. Derfor har det kun været muligt at bestille 2 lyn-depoter pr. sprog pr. bibliotek. At alle har bestilt lyn-depoter understreger tendensen til, at der ønskes nye materialer. Når der har været behov for flere materialer end dem i lyn-depotet, er der blevet suppleret op med mix-depoter. Grundet den store efterspørgsel er SBCI's indkøbsbudget øget med ca. 15 %, men der er fortsat behov for flere midler.

Statistikkerne for bestillingerne og samlingernes størrelse gav anledning til flere spørgsmål. For eksempel om, hvordan det kan hænge sammen, at persiske materialer optager en meget stor del af efterspørgslen og budgettet, når befolkningsgruppen kun udgør ca. 5 %. Betyder det, at SBCI og bibliotekerne investerer alt for meget i en lille gruppe borgere? Eller at det er den helt rigtige gruppe af flittige biblioteksbrugere, der bliver serviceret – erfaringer viser, at persisktalende personer er flittige biblioteksbenyttere. I forhold til indkøbspriser varierer det markant fra sprog til sprog, men køber SBCI materialerne det rigtige sted? Der var enighed om, at det er vigtigt at satse på persisk som et niveau 1 sprog, og at der skal gøres en struktureret indsats for at optimere indkøbspriser og kvalitet.

Udvalget var meget tilfredse med at se statistikkerne og opfordrede til, at SBCI årligt fremlægger tallene. Tilfredsheden skyldtes tildels et behov for at forstå de tværgående sammenhænge mellem samling, kassationer, depoter, indkøb. Det blev eksempelvis nævnt, at det tidligere har været svært at gennemskue, hvorvidt særligt efterspurgte materialer bevares, eller med sikkerhed kan skaffes igen. FM noterede sig tilfredsheden og nævnte, at SBCI, selvom man allerede er nået et godt stykke vej, fortsat arbejder på at sikre bedre ledelsesinformation og transparens således at beslutninger kan træffes på et kvalificeret grundlag ligesom en egentlig LEAN proces er under planlægning.

4b) Nationalt Indkøbsteam

SBCI har inviteret til de nationale indkøbsteam for at fremme dialogen med bibliotekerne om indkøbsmulighederne. Der er afholdt 2 møder. Det første omhandlede indkøbet af arabisk og det andet omhandlede det resterende indkøb. Referaterne fra møderne lægges på hjemmesiden senest pr. 1. september, hvor den nye side er klar. Det nationale indkøbsteam er for de personer, der har forslag og eller holdninger til, hvordan indkøbene skal foregå.

4c) Den korrigerede samling

SBCI's korrigerede samling svarer pt. stort set til efterspørgslen. Materialer indgået før 2002 er i hovedreglen kasseret på nær 1 ex., der er reserveret enkeltudlån. På nogle sprog er musik-cd'er og film-dvd'er ældre end 5 år dog bevaret for at kunne imødekomme efterspørgslen. Derudover er et udvalg af småbørnsbøger på de største sprog, der er ældre end 5 år bevaret mhp. udlån i store specialdepoter.

Af de udskilte materialer (mere end 5 år gamle) er 1 ex. sendt til SB-Århus, som håndterer enkeltudlånet. Tidligere blev der sjældent købt mere end 2-3 ex pr. titel, altså drejer det sig om få eksemplarer pr. titel, som er blevet kasseret. Der er i alt sendt 25.000 eksemplarer til Århus. Her er bestilling åben for slutbrugere, og SBCI er naturligvis meget interesseret i, hvordan flowet bliver. Hvis der bliver en høj efterspørgsel på samlingen vil SBCI revurdere allokeringen af materiale til enkeltudlån. SBCI's forventning er dog fortsat, at efterspørgslen vil være begrænset. Tidligere har der været ca. 15.000 enkeltbestillinger pr. år.

Der sendes også 1 ex til Århus af de materialer, som købes ind i 2007 og fremefter, men derudover er der ikke sendt eksemplarer til enkeltlån af SBCI's nuværende samling omfattende de seneste 5 års indkøb. Der var forståelse i udvalget for, at der i en overgang på 3-4 år ikke vil være adgang for enkeltbestilling af alle titler i SBCI's samling.

4d) Proces vedr. sprogvvalg 2008

Op til mødet blev forslag til sprogvvalg 2008 sendt til høring. Høringssvarende viste, at der er ønsker om indløb af somali i 2008. Under mødet blev der ikke taget endelige beslutninger om 2008 sprogene. FM understregede, at SBCI's ønske er at sikre den bedste udnyttelse af materialerne, hvorfor der helt overvejende købes ind på baggrund af efterspørgslen. Da budgetterne er begrænsede er der ikke logik i at bruge midlerne på meget lidt efterspurgte sprog i stedet for på meget efterspurgte sprog. For de enkelte biblioteker betyder det, at der kan blive relativt færre nye materialer i mix-depoterne for de sprog, som der ikke købes ind på i 2007 og 2008.

4e) Plan for justering af abonnementskonceptet vedr. 2008

SBCI har modtaget henvendelser om, at det for nogle biblioteker er problematisk at mix-depoterne indeholder både børne- og voksenmaterialer. Det blev drøftet, om der var interesse for en tilføjelse af børne- og voksen mixdepoter til det eksisterende depotkoncept. Der var ikke stor opbakning om idéen. Dog var der enighed om, at materialer til børn primært skal have funktion som sprogstimulering i form af letlæsning og småbørnsbøger. SBCI fortsætter med at registrere kommentarer vedr. depotkonceptet, som analyseres op imod efterspørgsel og samlingens indhold. Det var enighed om, at SBCI nu vurderer, hvorvidt samlingen på nogle sprog lægger op til en opdeling i hhv. børn og voksen. Hvis det er tilfældet kan der blive tale om et afgrænset pilotprojekt i 2008.

5. Status og drøftelse vedr. SBCI – Videnscenter services

5a) FINFO

Implementeringen af FINFO er forsinket. Siden forventes at blive lanceret internt til bibliotekerne i løbet af august. Når bibliotekerne har haft en måneds tid til at migrere deres informationer, bliver FINFO lanceret til slutbrugerne. Dette forventes at ske i forbindelse med den officielle åbning af SBCIs nye lokaler i starten af efteråret.

FINFO SIG (Super Interessent Gruppen) er i gang med migration og bidrager løbende med inputs til videreudvikling af FINFO. Bl.a. ønsker de en mere synlig profilering af det lokale stof.

5b) Lektiecafé

Pt. er der 37 lektiecaféer på vej, hvilket betyder, at målet på 40 caféer i 2007 forventes nået og at projektet forløber godt. Der er ved at blive udarbejdet markedsføringsmaterialer, der retter sig mod forældrene, med plads til lokalinformation og som oversættes til andre sprog. AP fortalte, at Biblioteksstyrelsen i samarbejde med SBCI og skolebibliotekerne udgiver en ABC i at oprette lektiecaféer i november, og at der muligvis kommer en runde med regionale møder om den udvidede model.

5c) Studieture til Malmø og Toronto

21 personer var den 30. maj på studietur til Malmø. Gruppen blev præsenteret for materialesamling, aktiviteter og fokusområder på Malmø Stadsbibliotek og filialen Rosengården. Læs [referat fra turen](#).

FM fortalte, at SBCI var meget tilfredse med den store opbakning til studieturene. SBCI vil gøre en særlig indsats for at følge op på turene, så den indsamlede viden bliver delt i sektoren, og der sættes fokus på, i hvilket omfang de indhøstede erfaringer omsættes til konkrete aktiviteter i DK. Dette var der stor opbakning til.

5d) Netværk

Kvinde/pigenetværket er populært. Der er stor opbakning til både planlægning og deltagelse i møderne. Den 22. februar blev det 2. møde afholdt, og det 3. møde blev lagt til den 14. juni. Desuden opfordrede netværket til afholdelse af en fælles temadag for begge netværkene med tema omkring læringsprojekter med kvinder som målgruppe.

Læringsnetværket har endnu ikke afholdt et møde med IMS som koordinator, og det lader til, at deltagerne har svært ved at afse tid til deltagelse i møderne. Dette var grunden til, at et møde lagt umiddelbart før påsken blev udskudt. Dette møde er planlagt til 8. juni, og der ser ud til at være god opbakning til det.

Der overvejes fortsat at udvikle nye netværk – fx om globalisering eller et netværk med et strategisk (frem for praktisk fokus) på bibliotekernes integrationsindsats. Der blev opfordret til en kortlægning af netværk og stør-

re indsats for opfølgning på resultaterne af netværkene. Sidstnævnte kan SBCI dog kun opfordre til, da ansvaret for opfølgning ligger hos deltagerne og deres ledere.

5e) Præsentation af indkøbsstrategi v. 1

SBCIs indkøbsstrategi bliver præsenteret på næste møde.

5f) Fælleskøb 2007 og 2008

Fælleskøbet er som ventet faldet i forhold til den tidligere konstante stigning. Dette tilskrives helt overvejende de nye abonnementskoncepter der sikrer, at bibliotekerne kan bestille en 'stående samling' på f.eks. 200 eksemplarer hos SBCI, der så sikrer, at samlingen udskiftes to gange pr. år. Derfor har flere biblioteker valgt at låne depoter i stedet for at købe ind til egen samling.

Udvalget påpegede, at udviklingen også kan hænge sammen med, at behovet for indkøb er størst på sprog, hvor SBCI ikke køber ind. Derfor kan det være en mulighed, at lokale biblioteker – for at kunne imødekomme meget særlige behov, f.eks. Tagalog – selv køber ind. Dette er selvsagt interessant, og der vil blive arbejdet på en kortlægning af sådanne 'lokale indkøb'. Der blev desuden igen henvist til, at bibliotekerne via egne indkøb af aviser og tidsskrifter på en fornuftig måde kan udbygge materialetilbudet fra SBCI.

6) Præsentationsrunde og siden sidst

Karin Elkjær er indtrådt i stedet for Kirsten Reinholdt. KKB har ansat Kambiz Kalantar Harmoozi som konsulent i etnisk biblioteksbetjening. Han skal samarbejde med kommunens 13 filialer og Nina Frederiksen, der har ansvar for materialesamlingen og FINFO. Desuden arbejder KKB på at oprette en backing gruppe på 5-6 personer, som Kambiz kan inddrage i sit arbejde. I København er der desuden planer om at nedlægge nogle filialer ud fra strategien om færre men bedre biblioteker.

Lone Hedelund informerede om evalueringskonference om Community Center Gellerup den 20. juni. Projektet har vist, at det er den rigtige vej at sætte fokus på lokale partnerskaber og på at nedbryde barrierer for udviklingen af et aktivt medborgerskab for alle.

Dorrit Munk Jørgensen fortalte, at Vollsmoses nye lokaler – der kommer til at ligge sammen med et nyt kulturhus – forventes færdige i slutningen af året. Indtil da prøver de at holde gang i deres 12 projekter ved at trække på andre lokalområdet lokaler. Strategien fremover er at flytte flere af kommunen aktiviteter ind i biblioteket og i det hele taget arbejde tættere sammen med kommunen. Undervisningen i Indfødsretsprøven har givet massiv mediedækning.

Hella Hostrup fortalte, at Esbjerg Bibliotek er fuldbyrdigt medlem i udvalg, der skal vurdere placeringen af Landsbygefondens penge, og at de i det hele taget nyder stor opbakning fra kommunens social- og integrationsudvalg. Oprettelse af lektiecafé er en succes.

Ann Poulsen fortalte at Biblioteksstyrelsen i øjeblikket arbejder med at give eksempler fra bibliotekssektoren, der kan danne model for ligestillingsfremmende aktiviteter til EU's år for "Lige muligheder for alle". Lektiecafé-projektet og Community Center Gellerup er valgt som eksempler.

Flemming Munch deltager i styregruppe sammen med bl.a. IBM og Egtmont fonden og et Somalisk Netværk vedr. udvikling af multimedieprogram til pilottest af elektronisk sprogstimuleringsprojekt. Drøftelserne med DR om nyhedsformidling fortsættes, men trækker ud.

Niels Dejgaard måtte gå tidligt fra mødet, og deltog derfor ikke i runden om bordet.

Næste møde søges lagt midt september og før den officielle åbning af SBCI.

7. Kommunikation med branchen om udlån, indkøb og kassationspolitik

Udvalget opfordrede til en drøftelse af BITA's spørgsmål til Etnisk Biblioteksudvalg og SBCI. FM understregede at SBCI straks havde svaret Susanne Schytt (kopi af korrespondance omdelt), og at tilsvarende spørgsmål i fremtiden eventuelt kunne indgå i drøftelserne på EBU møderne. FM henviste til at Etnisk Biblioteksudvalg er et rådgivende organ for SBCI, hvorimod medlemmer af BITA og andre interessegrupper kan få indflydelse via løbende dialog med SBCI og personlig deltagelse i SBCI's forskellige udvalg.

Udvalget understregede, at det er vigtigt, at SBCI sikrer engagerede personers mulighed for uformelt at kunne stille spørgsmål og komme med forslag til forandringer og forbedringer. Dette ønsker SBCI naturligvis også, og EFB understregede at alle altid velkomne til at ringe og stille spørgsmål til SBCI.

På den nye hjemmeside pr. 1. september 2007 vil der yderligere blive satset mere på at stimulere idegenere- ring og dialog. KE foreslog at lægge referater fra udvalgets møder på hjemmesiden, hvilket vil ske fra 1. sep- tember 2007, når den nye hjemmeside er etableret.